

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף קיג

החידוש שמותר לקשור לפני הבהמה שלא תצא: מדובר שהוא קושר בפניה שני חבלים (= אחד מעל השני. פירוש נוסף: שקושר בשבת חבל אחד בשני צידי הפתח), והיה מקום לומר שהוא ישאיר חבל אחד קשור לתמיד וא"כ הוא קשר של קיימא (ולפירוש השני: שישאיר את אחד מראשי החבל קשור לתמיד), קמ"ל שלא חוששים לזה ומותר.

משנה: מותר לקשור דלי על שפת הבור בפסיקיא (= חגורה רחבה), משום שהוא לא ישאיר אותה קשורה שם, ואין זה קשר של קיימא. אבל לא יקשור בחבל, משום שהוא ישאר קשור שם לתמיד, וזהו קשר של קיימא. ורבי יהודה מתיר. רבי יהודה אומר כלל: כל קשר שאינו של קיימא, אין חייבים עליו.

גמרא: רבנן ורבי יהודה נחלקו בחבל של גרדי (= אומן האורג בגדים, ואינו מבטלו שם מפני שהוא צריך אותו), שרבנן גוזרים לאסור שמא יבוא לקשור בחבל רגיל, ורבי יהודה לא גוזר.

ברייתא: חבל דלי שנחתך באמצעו לא יקשור אותו, מפני שהוא נשאר קשור לעולם, אלא יקשור אותו בקשר עניבה. לדעת רבי יהודה הוא מחבר את שני קצוות החבל זה על זה, וכורך עליהם חגורה כדי לחברם זה לזה, אבל לא יקשור את החבל בקשר עניבה.

מביא אדם חבל של גרדי מתוך ביתו וקושר קצה אחד בפרה ואת הקצה השני באבוס, ואנו לא חוששים שמא ישאיר קשר אחד לתמיד ונמצא שהוא קשר של קיימא. אבל בחבל רגיל אסור לו לקשור את שני הקצוות, אלא שאם הוא היה כבר היה קשור בפרה מותר לקושרו באבוס, וכן להיפך.

כלי קיואי (= כלי אורגים) מותר לטלטלם בשבת לצורך שימוש אחר, משום שהגרדי לא מקפיד עליהם ומרשה להשתמש בהם לשימושים נוספים, ולכן אין הם נחשבים ליכלי

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

שמלאכתו לאיסור'. ומותר לטלטל אף את הכובד העליון והתחתון שבכלי הנ"ל, למרות שהיה מקום לומר שכיון שהם כבדים אולי אין הם ראויים לשימוש אחר מחמת כובדם.

אבל אסור לטלטל את העמודים שבהם קבועים הכובד העליון והתחתון, משום שאנו חוששים שמא הוא ישווה את הגומות שנוצרות כשמוציא את העמודים ממקומם.

הטומן לפת וצננות תחת עץ הגפן, אם מקצת מהעלים מגולים מחוץ לקרקע מותר לו לתלוש אותם משם בשבת. ואינו חושש משום כלאים או משום נטיעה בשביעית, ואינו צריך לחזור ולעשרם, משום הם לא מושרשים בקרקע ואין זו נטיעה. ואין אנו חוששים שיבוא להשוות גומות, משום שבשדה לא אכפת לו אם הקרקע שווה או לא.

לדעת רבי יהודה בר לויא אסור לטלטל אף את הכובד העליון והתחתון שבכלי הנ"ל, משום שאף ביום חול הם אינם ניטלים מפני כובדם, וכל מלאכתם הוא רק לאריגה, והרי הם 'כלי שמלאכתו לאיסור'.

משנה: מותר לקפל בשבת את הבגדים כדי שלא יתקטו, ואפילו ארבעה וחמשה פעמים. מותר להציע את המיטות מליל שבת ליום השבת, אבל לא משבת למוצ"ש (= שאסור להכין משבת לחול).

לדעת רבי ישמעאל מותר לקפל את הכלים ולהציע את המיטות מיוה"כ לשבת (כגון שחל יוה"כ בערב שבת), וכן אברים של קרבנות שהוקרבו בשבת קרבים על המזבח ביוה"כ, משום ששבת יותר חמורה מיוה"כ. לדעת רבי עקיבא שבת יוה"כ שווים בחומרם, ולא מקריבים אברים או מקפלים כלים וכו' מזה לזה.

גמרא: ההיתר לקפל בגדים בשבת הוא רק באדם אחד (= שבשני בני אדם הם נראים כמתקנים), ובבגדים חדשים (= הקיפול מתקן בגדים ישנים יותר מחדשים), ובבגדים לבנים (= צבועים קיפולם מתקנם), וכן רק כשאין לו בגדים אחרים להחליף.

מי שיש לו בגדים אחרים להחליף ממה שלובש ביום חול, צריך להחליפם לכבוד שבת. ואם אין לו להחליף ישלשל את בגדיו כלפי מטה כדרך העשירים, ואין זה דרך גאווה כיון שעושה כך רק בשבת.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

נאמר בספר ישעיה: "וְכַבְּדֵתוּ מַעֲשׂוֹת דְרָכָיו מִמִּצּוֹא חֶפְצָךְ וְדַבֵּר דְבָר", מפסוק זה אנו לומדים שלא יהיה הילוכך בשבת כהילוכך ביום חול (= לקמן יבואר שהכוונה שאסור לפסוע פסיעה גסה בשבת), חפיצך אסורים (= כגון לטייל בשדהו בשבת לדעת מה צריך לעשות בה לאחר השבת) אבל חפצי שמים מותרים (= כגון לפסוק צדקה ולשדך את התינוקות), לא יהיה דיבורך בשבת כדיבורך בחול (= כגון ענייני מסחר וחשבונות), אבל הרהור מותר.

